

Hoornse vrouwen: eigenzinnig of devoot, maar vooral vaak onzichtbaar.

wandelen **Chaja Zeegers**

De grootste verzameling wandel- en fietstochten op www.trouw.nl/natuurtochten

Weduwen en ongehuwde vrouwen, voor hen werd dit hofje in 1682 gebouwd. Daarom werd het Klaas Stapels Hofje oorspronkelijk het 'Vrouwenhofje' genoemd. De bewoners mochten op zo'n plek meestal gratis wonen. Maar dan moesten ze zich wel deugdzaam gedragen. Vaak ging de poort in de loop van de avond op slot.

Een vrouw van het minder brave soort zien we hier buiten de poort op een gevelsteen: een bijbels tafereel van Judith die Holofernes' hoofd afhaakt met zijn eigen zwaard. Mooi startpunt voor een wandeling die in het teken staat van de geschiedenis van 'Hoornse' vrouwen.

In de eeuwen vóór de bouw van het hofje moet een andere groep vrouwen in het oog zijn gesprongen: de nonnen van de zeven vrouwenkloosters die in de ruime omgeving van de Korte Achterstraat en de Nieuwstraat stonden. En dat tegenover slechts één mannenklooster. Het meeste is er verdwenen, maar twee kapellen zijn er nog.

In de tijd dat de inwonsters van het Vrouwenhofje hun boodschappen gingen doen, waren deze vrome vrouwen alweer uit beeld verdwenen. Niet uit vrije wil, maar doordat Hoorn zich in 1572 aansloot bij Willem van Oranje in zijn strijd tegen de Spanjaarden. Dat was meteen een keuze voor het protestantisme. Het katholicisme – en dus ook het totale kloosterleven – werd de kop ingedrukt. Die nonnen werden door het latere protestantse stadsbestuur vast weleens gemist. Armenzorg was immers een taak die kloosters in het verleden regelmatig op zich hadden genomen. Maar er zouden in de 18de en 19de eeuw nog vele armen volgen die niet in de annalen staan bijgeschreven.

Vóór de Grote Kerk (nu kledingzaak!) links. Kijk even naar de dames boven de poort van het 'Oude Vrouwenhuys' bij Kerkplein nummer 24. Dan naar de gefortuneerde op de Grote Oost 43: het Foreestenhuis.

Deze familie van rijke regenten werd in 1774 opgeschrikt door een ernstig schandaal. Weduwe en moeder van acht, Agatha van Foreest, had besloten met haar huisknecht te trouwen. Zó onder je stand huwen met een tien jaar jonger lid van het personeel dat nog rooms-katholiek is ook! Maar de eigenzinnige vrouw krijgt steun van vriendin en schrijfster Betje Wolff uit de Beemster. Zij prees Agatha's moed om haar hart te volgen, ondanks alle tegenstand.

Aan de Slapershaven, meteen om de hoek drie 17de-eeuwse huizen. Daarop de verbeelding van de Slag

op de Zuiderzee tegen de Spanjaarden in 1573. Naar de aanvoerder van deze zeeslag heten ze de 'Bossuizen'. Let even op de mythische voorstelling van Venus: godin van de liefde en beschermer van de zeevarenden.

Niet onbelangrijk voor een stad aan de Zuiderzee die het moest hebben van visserij, scheepvaart en handel, zoals op de Oostzee en via de VOC. Hoeveel vrouwen hebben hier aan de kade hun mannen uitge-

zwaaid? En hoe zouden ze zich gevoeld hebben bij dat afscheid? Het was immers geheel niet zeker of hun echtgenoten weer terug zouden komen.

Bij de Hoofdtoren rechts de Italiaanse Zeedijk op. Langs de uiterst smalle Foreestensteeg naar de bocht van de Nieuwendam, waar eens de vrouwen de ansjovisnetten schoonmaakten. Dan opnieuw naar de Grote Oost, nu naar nummer 4-6. Hier was in de Tweede Wereldoorlog het

i Historische vrouwen

Een uitgebreide rondleiding over historische vrouwen in de stad Hoorn vindt plaats op internationale vrouwendag, donderdag 8 maart, om 14.00 uur. Startpunt: Centraal Bureau van Stichting Netwerk, Achterstraat 2. Deze stadswandeling wordt verzorgd door gidsen van de Vereniging Oud Hoorn. Vanaf eind mei elke vrijdagavond ook een gratis begeleide wandeling. Zie www.oudhoorn.nl voor de agenda. Een zelf te lopen monumentenroute of VOC-route is te koop bij de VVV à € 2,-. Hoorn viert dit jaar dat het 650 jaar geleden stadsrechten kreeg. Te houden evenementen staan op: www.hoorn650.nl Koepelkerk geopend tussen 10.00-16.00. Het initiatief voor de wandeling op 8 maart komt van 'het Damespad', een contactpunt voor lesbische vrouwen die van wandelen houden. Via www.damespad.nl zijn er drie wandelroutes te bestellen die bijzondere aandacht schenken aan vrouwen in Drenthe, Zeeland en Noord-Holland.

Ortskommandatur door de Duitsers gevestigd. Maar in de conciërgewoning in het achterhuis hielden Aaf Dell en Dieuw van Vliet onderstussen onderduikers verborgen. De twee vrouwen zijn dus niet zomaar vereeuwigd op een plaquette in de voorgevel.

Aan de overkant van de Rode Steen naast 'de Koepelkerk' aan de Grote Noord is een andere oud-verzetstrijdster aan het werk geweest. Truus Menger maakte tijdens de oorlog deel uit van de groep waartoe ook Hanne Schaff behoorde. Zij beeldhouwde in 1990 vier bronzen 'handen' die herinneren aan vijf in 1945 op het Kerkplein gefusilleerde mannen. Een van die beelden staat hier.

Nog even de kerk in naar een heel wat ouder beeld: Onze Lieve Vrouwe ter Nood. Aan dit beeld van deze 'Maria van Hoorn' werden vanaf de 15de eeuw allerlei bijzondere krachten en genezingen toegeschreven. Genoeg reden voor verering dus. Aan zo'n bijzondere vrouw kun je niet zomaar voorbijgaan.

schatten

J.P. Morgan staat centraal in het Amsterdamse Kattenkabinet

Geen seconde liet J.P. Morgan de jonge Bob Meijer alleen. Wanneer Meijer colleges volgde als rechtenstudent in Utrecht, wandelde Morgan mee. Ook op reis vergezelden ze elkaar. Toen Morgan vijf jaar oud was, liet Meijer een schilderij van hem maken, op zijn tiende verjaardag kwam Anja Reinink met een beeld van Morgan en weer vijf jaar later werd er een speciaal boekje gedrukt over Morgan met vijftig kattenlimericks.

Het bijzondere van de relatie tussen Morgan en Meijer is dat Morgan een kat is. Op zijn vijftiende verjaardag werd er een speciaal boekje gedrukt met vijftig limericks over deze kat. „Ik plaatste een oproep in de *Poezenkrant* en ontving zeshonderd inzendingen. Dat is best veel als je realiseert dat het blad toen een oplage had van 1200 exemplaren.”

Op achttienjarige leeftijd ging het dier dood. Meijer, zeer bedroefd, bezocht in die tijd het Metropolitan Museum in New York en zag daar de Metropolitan Cat. Het inspireerde hem tot het oprichten van het Amsterdamse Kattenkabinet. „Als een gek ben ik schilderijen, prenten, boeken en beelden gaan verzamelen van katten.” Na de dood van Morgan bleef Meijer katten houden. Nu lopen er vijf rond in zijn huis in Italië én er wonen vijf in het Kattenkabinet. „Als je een museum over katten hebt, moet je ze ook in het echt kunnen aanraken.”

Het museum krijgt geen subsidie, maar ontvangt wel schenkingen en nalatenschappen van mensen die geen idee hebben wie Morgan nu precies was, weet Meijer. De liefde voor katten staat nu centraal. Wat is nu het bijzondere aan een kat? „Oms logo is een tekening van Kipling, die ook de schrijver was van het Jungleboek aan het begin van de vorige eeuw. Daar zie je een kat door een laan lopen met allemaal bomen. Met de staart omhoog, kont naar je toe, alsof het schijnt aan je heeft. Dat is symbolisch. Zo probeer ik ook door het leven te gaan.”

Hester Otter

Het Kattenkabinet, Herengracht 497 in Amsterdam, di t/m vr 10-14u, za-zo 13-17u. €5.

De kat J.P. Morgan inspireerde zijn baasje tot Het Kattenkabinet, dat leeft van schenkingen.

advertentie

VERRE REIZEN, VERRE EILANDEN

Een eiland staat voor onbereikbaarheid, verlangen en heimwee. Eilanden zijn anders met een geheel eigen cultuur en natuur. De sfeer en levensstijl worden bepaald door het ritme van de zee!

Ga mee heerlijk wandelen op:

- Kaapverdië**, een geweldige culturele mix, vertr. op 13 mei
- Malta en Gozo**, prachtige kliffen en kleurrijke bootjes, vertr. op 28 april
- Mallorca**, een parel in de Middellandse Zee, vertr. op 28 april

Meld u aan voor onze digitale nieuwsbrief!

Sindbad reizen

Geniet van elke stap!
Telefoon (020) 521 84 50 – www.sindbad.nl

gidsen

Campinggids zonder 'ingewikkelde' symbolen

Alan Rogers, al bijna veertig jaar een autoriteit op het gebied van het beoordelen van kampeertreinen, meet campings naar de kwaliteit die ze bieden, niet naar de grootte of het aantal voorzieningen. Alan Rogers brengt zes 'praktische' campinggidsen uit, dus zonder 'ingewikkelde symbolen', voor Frankrijk, Groot-Brittannië & Ierland, Midden- en Zuidoost-Europa, Spanje & Portugal, Italië en een voor Europa. **Alan Rogers Campinggidsen** Uitg. Kosmos, € 12,95-16,50.

Wandelen als medicijn en filter van de geest

Dichter Peter Crombach heeft in zijn dorp Voerendaal een poëtische wandelroute uitgezet. *Te Voet* liep de tocht met de maker. 'Lopen is de filter van de geest' is de filosofie van Crombach. Wandelen doet wonderen, constateerde ook theoloog Ineke Albers, die ontdekte dat pelgrims bij het lopen dopamine aanmaken en dat is een goed medicijn, dat werkt als een soort antidepressivum: 'Lopen verbetert de stemming.' **Te Voet** feb/mrt, tel. 030-6956853, € 2,95.

Gezelligheid en gastvrijheid in de Kempen en S. Georgia

Wat kost een stedentrip Istanbul? De *Reisgids* van de Consumentenbond rekende uit dat het wel 100 euro kan schelen welk arrangement je kiest voor een vierdaagse in de Turkse stad. De aanbiedingen van Corendon zijn het voordeligst. Verder besteedt het magazine veel aandacht aan het gastvrije zuiden van de VS (met tips voor historische *inns* en b&b's) en logeren in de Brabantse Kempen, die alles heeft voor de echte levensgenieter. **Reisgids** mrt/apr, € 4,95.

CAPITOOL COMPACT

NAPELS & AMALFI-KUST

MUSEA ★ WANDELINGEN ★ HOTELS
ARCHITECTUUR ★ AUTOROUTES
THEATERS ★ MUZIEK ★ GALERIES

De beste ijssalons van Napels en de Amalfi-kust

De meningen over Napels (en omgeving) zijn verdeeld: de groten en rijken der aarde verkozen dit stukje Italië om er te genieten, grote natuurrampen maakten vooral veel slachtoffers onder de armen. Nu domineert de levendigheid van de stad en de schoonheid van de omgeving. Dit gidsje geeft compacte informatie, met veel foto's en tips voor een verblijf in de stad en daarbuiten (met ijssalons!). **Napels & Amalfi-kust** Capitoool Compact, Uitg. van Reemst, € 10,90.